

بسمه تعالی

سازمان جهاد کشاورزی استان هرمزگان

معاونت بهبود تولیدات گیاهی

مدیریت امور زراعت

طرح جامع کاشت

کاشت بامیه

۱۳۹۴-۹۵

الف - مقدمه :

بامیه با نام علمی *Hibiscus esculentus* از خانواده پنیرک می باشد که گیاهی یکساله بوده و ساقه آن علفی است و به تدریج چوبی می گردد (۲). این گیاه بومی آفریقا یا آسیا است و استفاده از آن در قرن ۱۲ توسط مصریها گزارش شده است. کشت آن در آمریکا به سال ۱۷۰۰ میلادی بر می گردد. علاوه بر انواع خوراکی، گونه‌های زینتی و صنعتی (تولید الیاف) فراوانی نیز از آن یافت می‌شوند (۲۱).

شرایط آب و هوایی

بامیه همانند خیار و گوجه فرنگی محصول فصل گرم است و مقاومت به هوای خنک و یخبندان ندارد. در نقاطی که دوره رشد کوتاه بوده و شب‌های آن نسبتاً سرد باشد، بخوبی رشد نمی‌کند و میوه خوبی نمی‌دهد بنابراین آن را در اوایل فصل نمی‌کارند. همچنین در آخر فصل که روزها کوتاه بوده و شب‌ها سرد باشد میزان محصول آن کاملاً پایین می‌آید. بامیه تحمل رطوبت را ندارد. دمای مناسب برای رشد آن بین ۲۱ تا ۳۰ درجه سانتی‌گراد است. در طول مدت رشد دما نباید از ۱۸ درجه سانتی‌گراد کمتر و از ۳۵ درجه سانتی‌گراد بیشتر باشد (۲۱).

خاک و کود

برای بامیه خاکهای عمیق و حاصلخیز مناسب بوده و خاک‌های شنی‌رسی هوموس‌دار بسیار مناسب برای کاشت بامیه می‌باشند اما تقریباً در هر خاکی رشد می‌کند. اگر خاک کمی اسیدی یا خنثی باشد برای گیاه مناسب و بهترین PH بین ۶ تا ۷ است (۱). این گیاه قبل از کاشت به عناصر غذایی بویژه فسفر نیاز دارد. از آنجایی که دارای طول رویش طولانی است دادن کود در زمان بستن و فرم گرفتن میوه‌ها توصیه می‌شود. از دادن کودهای نیتروژنه که باعث افزایش

رشد رویشی و همچنین کاهش میوه دهی می شود باید اجتناب کرد . چنانچه بوته گیاه بیش از اندازه رشد کرد می توان گیاه را به حد معینی سرزنی نمود . کودهای آلی برای کشت این گیاه توصیه می شود (۲). در پاییز قبل از شخم عمیق، کود دامی به اندازه ۲۰ تن در هکتار برای نگهداری آب و مقدار ۲۰۰ kg کود سوپر فسفات تریبل ۴۶ درصد و ۱۵۰ kg کود سولفات پتاسیم ۵۲ درصد یا کود شیمیایی به فرمول نسبی ۵ (نیتروژن) - ۱۰ (فسفر) - ۵ (پتاسیم) به مقدار ۵۰۰ کیلو گرم تا یک تن در هکتار به محصول داده می شود.

کاشت

بامیه را بعد از گرم شدن هوا کشت می کنند (۲). نشاء کاری در این گیاه معمول نیست اما می توان آن را هم بصورت نشاء و هم بطور مستقیم در زمین اصلی کشت نمود (۱). قبل از کاشت ، بذرها به مدت ۲۴ ساعت در آب قرار می گیرند تا عمل جوانه زنی تسهیل شود . بذر بامیه در ردیف هایی که ۱۲۰ تا ۱۵۰ سانتی متر از یکدیگر فاصله دارند ، کاشته می شوند . فاصله دو بوته روی ردیف های کشت بین ۳۰ تا ۹۰ سانتی متر متغیر است که آن به نوع رقم (پاکوتاه و پابلند بودن) بوته بستگی دارد . بذور در عمق ۱ تا ۱٫۵ سانتی متری خاک قرار می گیرد (۲). بذور بامیه بخوبی و براحتی جوانه نمی زنند ، لذا تعداد بذر بیشتری در فاصله کمتری کاشته می شوند ، سپس بوته های اضافی تنک می شوند (۲و۱). طول دوره جوانه زنی ۲۰-۱۲ روز تعیین شده است. مصرف بذر در هکتار بین ۳-۱/۵ کیلوگرم می باشد.

ب- بررسی وضعیت موجود :

در سال ۹۴ سطح زیرکشت محصول بامیه در استان حدود ۲۰۰ هکتار با متوسط عملکرد ۱۲ تن در هکتار و معادل تولید ۲۴۰۰ تن بوده که تنها در دوشهرستان بصورت پراکنده و کشت مخلوط است .

ج- برنامه عملیاتی طرح :

با توجه به اینکه الگوی کشت غالب محصولات زراعی در استان سبزی و صیفی می باشد ، یکی از سیاست های سازمان در خصوص این محصول گسترش آن در سطح شهرستانهای دیگر می باشد . /

نام پروژه	عملیات	واحد	هزینه واحد (م . ریال)	برنامه	اعتبار کل (م . ریال)
ایجاد مزرعه الگویی کشت باقلا	مقایسه روشهای مختلف کاشت	هکتار	۶۰	۵	۳۰۰

اهداف اجرای مزرعه الگویی کاشت بامیه :

- ۱- گسترش کشت محصول بامیه در استان و ایجاد تنوع کشت
- ۲- افزایش حاصلخیزی خاک
- ۳- افزایش وضعیت درآمدی کشاورزان منطقه با ایجاد تنوع در محصولات تولیدی

د- آثار و نتایج طرح :

- ۱- گسترش کشت محصول بامیه در استان و ایجاد تنوع کشت
- ۲- افزایش حاصلخیزی خاک و مواد آلی خاک
- ۳- افزایش وضعیت درآمدی کشاورزان منطقه با ایجاد تنوع در محصولات تولیدی